

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO-4114-02-05/2012
I/12/002

Łódź, dnia 11 lipca 2012 r.

Pan
Henryk BRZYSZCZ
Burmistrz Konstantynowa Łódzkiego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Szanowny Panie Burmistrzu

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi skontrolowała w Urzędzie Miejskim w Konstantynowie Łódzkim, zwanym dalej „Urzędem”, realizację zadań w zakresie utrzymania czystości i porządku w Gminie w latach 2010-2011.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 maja 2012r. Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 czerwca 2012 r., w związku z art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o NIK¹, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację zadań będących przedmiotem kontroli.

Pozytywna ocena została sformułowana z uwagi na zgodne z unormowaniami ustawowymi, w tym z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach², działania organizacyjne, tworzące warunki do zapewnienia czystości i porządku na terenie Gminy.

Nieprawidłowości dotyczyły głównie niepełnej realizacji zadań Gminy określonych ustawą o czystości i porządku, w tym zwłaszcza w zakresie niezapewnienia pełnej i aktualnej ewidencji zbiorników bezodpływowych

¹ Dz.U. z 2010 r. Nr 227, poz. 482

² Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. poz. 2008 ze zm.)

i przydomowych oczyszczalni ścieków, a tym samym braku możliwości systematycznej kontroli częstotliwości ich opróżniania i pozbywania się komunalnych osadów ściekowych.

Szczegółowe ustalenia kontroli przedstawiają się następująco:

1. Urząd zapewnił podstawowe warunki organizacyjne do utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy, m.in. poprzez przypisanie tych zadań (na podstawie Regulaminu organizacyjnego Urzędu) wydzielonemu w strukturze organizacyjnej Urzędu – Referatowi Techniczno-Inwestycyjnemu oraz ustalenie stosownych zapisów w zakresach obowiązków poszczególnych pracowników Referatu.
2. Utrzymanie czystości i porządku na terenie Gminy realizowane było poprzez:
 - zlecanie prac porządkowych, na podstawie umów, Przedsiębiorstwu Komunalnemu Gminy,
 - prace wykonywane przez pracowników Urzędu (1 pracownik stały i 3 – 4 pracowników sezonowych, kierowanych przez Rejonowy Urząd Pracy w Konstancynie Łódzkim),
 - prace wykonywane przez osoby kierowane przez Sąd Rejonowy w Pabianicach, w zamian za orzeczoną karę grzywny lub aresztu.

Na podstawie przeprowadzonych w czasie kontroli NIK oględzin wybranych ulic, placów i terenów targowych w Konstancynie Łódzkim, nie stwierdzono zanieczyszczeń i ustalono, że przystanki komunikacji publicznej, ulice i teren parkowy wyposażone były w urządzenia na odpady.

3. Rada Miejska podjęła w dniu 28 grudnia 2005 r. uchwałę wprowadzającą Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy. Regulamin ten spełniał wymagania ustawy o utrzymaniu czystości i porządku. Nie podjęto jednak innych wymaganych prawem uchwał dotyczących warunków jakie powinien spełnić przedsiębiorca ubiegający się o zezwolenie na odbieranie od właścicieli nieruchomości odpadów komunalnych oraz o zezwolenie na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości płynnych na terenie Gminy (art. 7 ust. 3 i 3a ustawy), a także dotyczących wyłapywania bezdomnych zwierząt. Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt³, zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin i odbywa się wyłącznie (art. 11 ust 3 ustawy), na mocy uchwały rady gminy, podjętej po stosownych uzgodnieniach z powiatowym lekarzem weterynarii oraz po uzyskaniu opinii przedstawiciela organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.

W złożonych w tej kwestii wyjaśnieniach Zastępca Burmistrza stwierdził m.in., iż:

- w sprawie przedmiotowych wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na odbieranie opadów i opróżnianie zbiorników, obowiązuje Zarządzenie Burmistrza z dnia 12 kwietnia 2006 r. W ocenie NIK, nie wyczerpuje ono jednak dyspozycji zawartych w art. 7 ust 3 i 3a ustawy o czystości i porządku,
- w sprawie braku uchwały Rady Miejskiej dotyczącej wyłapywania bezdomnych zwierząt, sprawa zostanie jednoznacznie uregulowana po przyjęciu przez Radę Miejską „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt”.

³ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003 r. poz. 1002 ze zm.)

W okresie objętym kontrolą funkcjonowało na terenie Gminy, na podstawie decyzji Burmistrza, 8 firm zbierających odpady komunalne w 2010 r. i 10 takich firm w 2011 r. oraz 8 firm w 2010 r. i 12 w 2011 r., wywożących nieczystości ciekłe, działających w okresie ważności zezwoleń. Wszystkie złożone wnioski z badanego okresu o udzielenie zezwoleń, spełniały wymagania art. 8 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku.

4. Art. 3 ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku obligował gminy do prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, m.in. w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania i pozbywania się osadów oraz ewidencji umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, w celu kontroli wykonywania przez nich i przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy.

Ewidencja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków prowadzona była w Urzędzie w formie wpisów odręcznych do zeszytu, w którym odnotowywano lokalizację, dane właściciela nieruchomości (adres) i numer decyzji lokalizacyjnej/pozwolenia na budowę. Ewidencja obejmowała okres od 2002 r. do 2009 r. (za lata 2010-2011 nie była prowadzona – brak zapisów).

Ewidencja ta nie była kompletna, brakowało w niej m.in. wpisów w pozycjach dotyczących decyzji lokalizacyjnych i pozwoleń na budowę, część wpisów była wykreślona (bez omówienia).

Gmina nie wykorzystywała ww. ewidencji do kontroli częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych i kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy, bowiem zapisy nie były aktualne, a ponadto miały charakter deklaracyjny.

W złożonych w tej sprawie przez Inspektorów w Referacie wyjaśnieniach stwierdzono m.in., że:

- rejestr ten nie może stanowić ostatecznej bazy informacji w przedmiotowym zakresie,
- w 2010 r. modernizowana była sieć informatyczna, w wyniku czego ujednolicono oprogramowanie poszczególnych komórek Urzędu, zapewniono odpowiedni sprzęt komputerowy i powiązania sieciowe, a w połowie 2011 r. przystąpiono do budowy bazy właścicieli nieruchomości w zakresie posiadania umów na wywóz nieczystości płynnych, odpadów stałych i prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów,
- na dzień 31 grudnia 2011 r. Urząd posiadał również ewidencję zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków w formie elektronicznej (arkusz Excel) oraz ewidencję umów na wywóz odpadów komunalnych w formie elektronicznej (system GOMiG), które są na bieżąco uaktualniane.

Na dzień 27 marca 2012 r. przedstawiono kontrolującemu wydruk zawierający zestawienie umów na odbieranie nieczystości ciekłych, zawierający 134 pozycje, w tym 42 dotyczyło umów rozwiązanych (bez dodatkowych adnotacji) oraz zestawienie umów na odbieranie odpadów komunalnych, zawierający 3576 pozycji, w tym 364 dotyczyło umów rozwiązanych (bez żadnych adnotacji).

Wyjaśniając powyższe Inspektor w Referacie stwierdziła m.in., że:

- w latach poprzedzających rok 2010, prowadzona była na bieżąco kontrola każdej osoby, która wg wykazów składanych przez firmy wywozowe rezygnowała z umowy na odbiór nieczystości,
 - w późniejszym okresie Gmina podjęła prace w ramach systemu ewidencji umów (GOMiG), który miał zastąpić działania Gminy w tym przedmiocie, jednak z uwagi na skomplikowaną procedurę uzupełniania bazy właścicieli w tym programie, działania kontrolne Urzędu zostały przerwane, a okresowo czynności sprawdzające (interwencyjne), podejmowała Straż Miejska,
 - aktualnie prowadzone są intensywne prace nad zamknięciem bazy informacyjnej systemu GOMiG, w celu bieżącej kontroli podmiotów, które zrezygnują z posiadania umowy.
5. W czasie kontroli NIK, Urząd wezwał 50 właścicieli nieruchomości do przedstawienia umów (za lata 2010-2011) na odbiór nieczystości płynnych i odpadów komunalnych oraz dowodów dokumentujących dokonanie ich odbioru.

Do Urzędu zgłosiło się 41 osób. Na podstawie przedłożonych przez nie dokumentów oraz udzielonych wyjaśnień, pracownicy Urzędu dokonali sprawdzenia umów, zestawiając wyniki analiz, z których wynikało m.in., że:

- na 8 nieruchomości (2 osoby nie stawily się), umowy na odbiór odpadów komunalnych posiadały wszystkie, w tym 1 nie przedstawiła potwierdzenia wywozu odpadów,
- na 8 nieruchomości (2 osoby nie stawily się), umowy dotyczące zbiorników bezodpływowych, posiadało 7 właścicieli, w tym 6 przedstawiło dowody wpłaty za usługę,
- w przypadku 10 nieruchomości posiadających przydomowe oczyszczalnie ścieków, umowy posiadało 2 właścicieli nieruchomości
- w tym 1 osoba nie przedstawiła dowodów za wywóz osadów, a 1 stwierdziła, że nie wystąpiła jeszcze potrzeba wywozu osadów. Spośród pozostałych 8 osób, 2 zawarły umowę w 2012 r., 5 osób oświadczyło, że nie wystąpiła jeszcze potrzeba wywozu osadów z uwagi na zbyt krótki okres eksploatacji, 1 nie wybudowała oczyszczalni ale zbiornik bezodpływowy i nie posiadała umowy oraz potwierdzeń wywozu.

Trzech spośród skontrolowanych właścicieli nieruchomości, Urząd zobowiązał do zawarcia stosownych umów na wywóz nieczystości płynnych i osadów w ciągu 30 dni.

W sprawie przyłączenia do sieci kanalizacyjnej, na 20 skontrolowanych właścicieli nieruchomości, 3 osoby nie stawily się. Spośród 17 pozostałych, 2 nie byly podłączone do sieci, 14 osób posiadało stosowne umowy, a 1 nie posiadała umowy oraz potwierdzenia wywozu nieczystości płynnych (zobowiązana została do zawarcia umowy w ciągu 30 dni).

6. Urząd nie opublikował na stronie internetowej Gminy informacji o podmiotach zbierających zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny, stosownie do postanowień art. 3 ust 2 pkt 6a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, a także wykazu udzielonych zezwoleń Burmistrza na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności na terenie Gminy, stosownie do postanowień art. 7 ust 6b tej ustawy.

Wyjaśniając te nieprawidłowości, Kierowniczka Referatu Techniczno-Inwestycyjnego stwierdziła m.in., że Gmina informowała mieszkańców o rozpoczęciu działalności przez 2 przedsiębiorców zbierających zużyty sprzęt elektryczny m.in. w prasie lokalnej, a aktualnie informacja taka została umieszczona już na stronie internetowej Urzędu. W kwestii braku opublikowania informacji o zezwoleniach udzielonych przez Burmistrza na prowadzenie działalności przez przedsiębiorców na terenie Gminy wyjaśniła ponadto, że ewidencja taka w formie „papierowej” (wykazu firm) wywieszona była na tablicy ogłoszeń Urzędu, natomiast stosowana ewidencja elektroniczna zaprowadzona została w kwietniu 2012 r.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- zintensyfikowanie podjętych działań mających na celu uzupełnienie i uaktualnienie gminnej ewidencji zbiorników bezodpływowych, przydomowych oczyszczalni ścieków oraz umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.
- podjęcie działań wobec właścicieli nieruchomości, którzy w toku kontroli NIK nie poddali się nadzorowi Burmistrza w zakresie przestrzegania obowiązków określonych w art. 5 ust. 1 – 4 ustawy o czystości i porządku (tj. osób, które nie zgłosiły się do Urzędu z wymaganymi dokumentami),
- kontynuowanie powyższych czynności nadzorczych wobec pozostałych właścicieli nieruchomości,
- wprowadzenie pod obrady Rady Miejskiej projektów uchwał:
 - a) w sprawie warunków jakie powinien spełnić przedsiębiorca ubiegający się o zezwolenie na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych na terenie Gminy,
 - b) w sprawie zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywania.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Burmistrza w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi,
Janusz Maj

